

Економічні науки

Худенко О.В.

*Студентка відділення економіки та туризму
Галицького коледжу імені В'ячеслава Чорновола*

Муха Р.А.

*К.е.н., ст.викладач кафедри готельно-ресторанної справи
Галицького коледжу імені В'ячеслава Чорновола*

Основні аспекти розвитку готельно-ресторанного бізнесу в Україні

Тенденції розвитку світової економіки, процеси глобалізації та тренди сучасності визначають перспективи розвитку готельно-ресторанного бізнесу, як через вдосконалення існуючого господарства, так і освоєння його нових сегментів ринку.

Світова практика ведення готельно-ресторанної діяльності стверджує, що індустрія гостинності є найбільш прибутковою та розвинутою у провідних країнах світу, саме тому, дослідження проблематики вдосконалення ведення готельно-ресторанного бізнесу є перспективним і для України. Однак, існують певні проблеми внутрішнього і зовнішнього характеру, що суттєво стримують динаміку відтворення цього сектора національної економіки та перешкоджають конкурентоспроможності цієї галузі у порівнянні з розвинутими країнами світу.

На конкурентоспроможність готельно-ресторанного підприємства впливають безліч чинників. До основних конкурентних переваг готельно-ресторанних закладів слід віднести: - надання клієнтам більш якісного та привабливого продукту у порівнянні з конкурентами; - прибутковість готелю та ресторану; - можливість успішного перспективного розвитку як для власників, так і для персоналу.

Якщо оцінювати конкурентоспроможність підприємства на конкретний момент, то слід виділити наступні важливі показники: - інноваційна діяльність; - унікальність готелю та ресторану; - ефективність бронювання, продажу послуг та пропонованого сервісу; - відкритість з клієнтами, які не є постійними; - надання додаткових послуг.

Для підприємств готельно-ресторанного бізнесу важливим аспектом є надання послуг максимально високої якості. Готель можна розглядати, як живий організм, що функціонує цілодобово і якість його роботи безпосередньо пов'язана з тим, наскільки правильно організована робота з надання основних (послуг із проживанням) та супутніх послуг (супутникове телебачення, безкоштовний бездротовий Інтернет Wi-Fi, спа-салон, масажний кабінет, басейн та ін.).

У ресторанному господарстві простежуються тенденції появи тематичних ресторанів, які формуються на базі кулінарних тенденцій різних країн. За цією ознакою в Україні на сьогодні ресторани пропонують гостям страви кухонь більше тридцяти країн світу, в тому числі: польської, грузинської, узбецької, угорської, грецької, французької, американської, іспанської, італійської, японської, арабської та інших.

Слід звернути увагу і на зміну характеру структури діяльності ресторанного господарства. Зберігаючи найкращі традиції національної кухні, ресторани стали візитною карткою гостинності міст, певною формою проведення дозвілля, ознакою престижу та фінансового достатку відвідувачів. Кожен ресторан відрізняється від інших власним стилем. Серед атрибутів інтер'єрів ресторанів є: картини, каміни, фонтани, акваріуми, ігрові автомати та різноманітні композиції із декоративних квітів.

Головною проблемою у сфері готельно-ресторанного бізнесу є величезна конкуренція. Ринок дуже агресивний, пропозиція випереджає попит, тому готелям та ресторанам важко відстоювати свої інтереси. У цьому випадку поліпшення якості обслуговування і пропозиція особливих послуг можуть врятувати становище, однак дрібним суб'єктам готельно-ресторанного бізнесу часто доводиться виживати на ринку послуг і працювати неефективно та збитково.

У сучасних умовах розвитку України на основі ринкової економіки, в кожній галузі відбувається пошук нових шляхів і методів господарювання та виробництва, здійснюється аналіз сучасного стану, окреслюються перспективи

на майбутнє. Ці процеси характерні і для сфери готельного-ресторанного бізнесу, спрямовані на отримання прибутку через надання різноманітних послуг у вигляді житла, харчування, транспортного та іншого сервісу.

Ще одна проблема сучасності у сфері послуг - непередбачуваність повернення вкладених інвестицій. Наявні тенденції розвитку готельного-ресторанного бізнесу припускають окупність вкладень за 5-6 років, але може виявитися, що дрібні суб'єкти господарювання просто не зможе впоратися з окупністю бізнесу за цей термін. Все тому, що ризики не прораховуються до кінця, власники бізнесу не завжди можуть відразу використовувати вірний напрямок роботи, а клієнти з яких-небудь причин вибирають конкурентів.

Інноваційність є основною характеристикою сучасної економіки. Інновації в готельному бізнесі відіграють головну роль у висококонкурентній боротьбі за кожного клієнта. Застосування новітніх технологій готельного бізнесу дозволяє готельєрам підвищити ефективність господарства, знаходити нові резерви підвищення якості обслуговування, ефективної охорони номерів та майна гостей, надання нових послуг.

Не зважаючи на активний розвиток світу у світі, готельна сфера в Україні розвивається повільно і це обумовлено тим, що основні кошти інвестори вкладають у будівництво торгових і розважальних комплексів, офісних і житлових центрів. Готелі розглядаються як другорядна частина, оскільки терміни їх окупності вищі. Підвищення якості обслуговування в готелі і підтримання його на стабільному високому рівні завдання складне та вимагає значних фінансових ресурсів. Проведення всіх необхідних заходів приносить підвищення прибутковості готелю. Адже якщо клієнт повністю задоволений обслуговуванням, то не тільки він може стати в майбутнього постійного доходу, але і його друзі, колеги, яким він буде цей готель рекомендувати. [6, с. 227].

Вважаємо що, існуюча інфраструктура галузі ще не відповідає вимогам міжнародних стандартів. У більшості готелів відсутні сучасні засоби зв'язку та комунікацій, конференц-зали з відповідною аудіовізуальною технікою та технічними засобами для синхронного перекладу.

Подальший розвиток готельно-ресторанного господарства неможливий без сучасного обладнання і новітніх технологій.

Дослідження тенденцій розвитку готельно-ресторанного бізнесу показує, що компанії, які зробили інновації частиною свого життя, створюють нові або заново відкривають старі ринки, продукти, послуги й моделі бізнесу що, у свою чергу, призводить до ще більш швидкого зростання ефективності діяльності.

Цілком очевидно, що введення інноваційних технологій стало невід'ємною умовою підвищення конкурентоспроможності готельного підприємства, а також сприяє поліпшенню якості обслуговування. Готельна індустрія дозволяє використовувати все різноманіття комп'ютерних технологій, починаючи від спеціалізованих програмних продуктів управління готельним підприємством до застосування глобальних комп'ютерних мереж.

Отже, загострення політичної та економічної кризи призвели до значного сповільнення темпів розвитку готельно-ресторанного ринку. З іншої сторони, сповільнення росту готельно-ресторанного бізнесу визнано відсутністю достатнього інноваційного забезпечення галузі, прорахунками в регулюванні з боку відповідних державних структур та низької купівельної спроможності населення в Україні, які в не в змозі користуватися цими послугами. За таких умов є необхідним формування і реалізація державної інвестиційної політики щодо розвитку готельно-ресторанного господарства, яка б включала в себе найважливіші складові, такі як:

- механізми державного регулювання цієї галузі;
- ресурсне забезпечення і пільгове фінансування розвитку;
- систематична інформація оцінювання впроваджених інновацій [1, с. 12-14].

Однак, не зважаючи на усі складнощі та проблеми в готельно-ресторанному бізнесі українські готельєри та ресторатори долають їх поступово. Якщо вони, як і раніше, будуть орієнтуватися на європейській тенденції, їм вдасться вийти з багатьох проблемних ситуацій без зайвих витрат та збитків [1, с. 12-14].

Список використаних джерел:

1. Алексєєв Д. Ресторан за інтересами // Журнал "Ресторанні відомості". 2006. №101. С. 12-14.
2. Домінська О.Я., Батьковець Н.О. Сучасний стан та інноваційні процеси розвитку готельно-ресторанного бізнесу в Україні *Вісник Львівського торговельно-економічного університету*. 2017. Вип.52. С. 39-41. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/dominska.htm
3. Мазур С. А., Прилуцький А. М. Стан та перспективи розвитку готельно-ресторанної справи в Україні. *Ефективна економіка*. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2019/33.pdf
4. Подлепіна П.О. Тенденції розвитку готельного господарства в Україні. *Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна*. 2016. С.154-159.
5. Портал гостиничного и ресторанного бізнеса. URL: <http://prohotelia.com.ua>
6. Шаповалова О.М. Інноваційна діяльність, як основа підвищення конкурентоспроможності готельного господарства. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2013. № 16. С. 224–228.